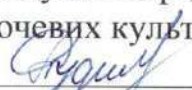


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПОЛЬОВИХ І ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри польових і
овочевих культур, професор
 Олександр РУДІК
«31» серпня 2026 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Декан агробіотехнологічного
факультету, доцент
 Віктор ЗОРУНЬКО
«31» серпня 2026 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної та
методичної роботи
 Вячеслав СЕДОВ
«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОП 08

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

другий (магістерський) рівень

(назва рівня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

Н «Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина»

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Н1 Агрономія

(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Агрономія

(назва освітньої програми)

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ

Агробіотехнологічний факультет

(назва структурного підрозділу)

ОДЕСА – 2026

Робоча програма педагогічної практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності Н1 Агрономія освітньої програми Агрономія.

Розробники:

завідувач кафедри польових і овочевих культур,

д. с.-г. н. професор Олександр РУДІК.

завідувач кафедри суспільно-гуманітарних наук,

к. ф. н., доцент Оксана ЧЕБАН

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри польових і овочевих культур

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри



Олександр РУДІК

/Ім'я та ПРІЗВИЩЕ/

Гарант освітньо-професійної програми

Н1 Агрономія

Доктор с-г н., професор



Олександр РУДІК

© Оксана ЧЕБАН, ОДАУ, 2026 рік

© Олександр РУДІК, ОДАУ, 2026 рік

ВСТУП

Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю Н1 «Агрономія», підготовка магістра передбачає формування здатності до науково-педагогічної діяльності, що включає, зокрема, набуття досвіду викладацької діяльності. Педагогічна практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Н1 «Агрономія» та важливою складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Її метою є формування та розвиток професійно-педагогічних компетентностей, набуття практичного досвіду організації та реалізації освітнього процесу, а також оволодіння сучасними методами, формами і технологіями навчання здобувачів освіти.

Педагогічна практика забезпечує формування базових професійно-педагогічних умінь і навичок, необхідних для планування та проведення навчальних занять, розроблення навчально-методичних матеріалів, організації самостійної роботи здобувачів освіти, здійснення поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання, а також проведення виховної та консультативної роботи.

Для здобувача ступеня магістра важливо не лише володіти ґрунтовними професійними знаннями та здатністю розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері агрономії, а й розуміти методологічні та організаційні засади педагогічної діяльності та вміти застосовувати їх на практиці. Поєднання професійної та педагогічної підготовки сприяє розвитку здатності передавати фахові знання, формуванню комунікативних і організаційних умінь, підвищенню мотивації до навчання та розвитку ключових і фахових компетентностей. У процесі педагогічної практики здобувачі набувають досвіду самостійного планування та проведення навчальних занять, використання сучасних освітніх технологій і цифрових інструментів, взаємодії зі здобувачами освіти, оцінювання результатів їхньої навчальної діяльності та аналізу власної педагогічної роботи. Практика також сприяє розвитку педагогічної творчості, професійної рефлексії та формуванню індивідуального стилю педагогічної діяльності.

1. ОПИС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань: Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н1 Агрономія;

Освітньо-професійна програма: Агрономія;

Ступінь вищої освіти: магістр;

Обов'язкова компонента професійної підготовки;

Рік підготовки перший, семестр 2;

Кількість кредитів – 3;

Загальна кількість годин 90;

Індивідуальний графік, індивідуальне завдання на проведення заняття;

Вид контролю: залік.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної практики є формування, поглиблення та закріплення знань здобувачів щодо організації наукового й навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, а також ефективного використання сучасних форм і методів навчання для реалізації змісту освіти відповідно до вимог державних стандартів на визначеному рівні. Особлива увага приділяється розвитку вмінь і навичок опрацювання інформаційних джерел у процесі підготовки до занять, а також застосуванню активних методів навчання під час викладання професійно орієнтованих дисциплін.

Практика також передбачає виявлення та розвиток педагогічних здібностей на основі набутого первинного досвіду, формування навичок самоосвіти, саморозвитку та професійного самовдосконалення.

На першому етапі педагогічної практики здобувач здійснює початкову спробу розроблення плану-моделі лабораторно-практичного або семінарського заняття, яке надалі буде реалізоване в процесі проходження практики. Розроблений план обговорюється на заняттях з методики викладання в межах

робочої групи під керівництвом керівника педагогічної практики. У ході обговорення визначається тип навчання (традиційно-інформаційний або проблемно-орієнтований), обираються методи подання навчального матеріалу, а також розробляються підходи до розв'язання проблемних ситуацій.

Під час підготовки до практичних занять практиканти за потреби формують банк тестових і ситуаційних завдань (кейсів). Для проведення семінарських занять визначаються проблемні питання, розв'язання яких передбачає використання інтерактивних методів навчання, зокрема рольових і групових форм роботи, методів «мозкового штурму», «дерева проблем» тощо.

Завданнями практики є:

- формування професійних умінь педагогічної діяльності практикантів шляхом їх активного залучення до різних видів освітньої, навчально-методичної та організаційної роботи у сучасних закладах вищої та фахової передвищої освіти;
- формування вмінь щодо планування, організації та методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема розроблення навчально-методичних комплексів дисциплін відповідно до сучасних освітніх стандартів, принципів компетентнісного підходу та вимог академічної доброчесності;
- набуття навичок створення та вдосконалення структурних компонентів навчально-методичного комплексу (робочих програм, силабусів, методичних рекомендацій, дидактичних матеріалів, засобів контролю та оцінювання результатів навчання, електронних освітніх ресурсів);
- формування готовності магістрів до здійснення організаційно-виховної роботи зі здобувачами освіти, включаючи планування виховних заходів, наставництво та розвиток професійної етики;
- формування психолого-педагогічної готовності до проведення занять із використанням сучасних методів і технологій навчання, зокрема інтерактивних, цифрових та змішаних форм організації навчально-пізнавальної діяльності;
- розвиток здатності до рефлексії власної педагогічної діяльності, самоаналізу проведених занять і постійного професійного самовдосконалення.

Предметом педагогічної практики є закономірності, прийоми, способи,

методи та засоби взаємодія учасників освітнього процесу вищої школи, зумовлені його цілями, завданнями та змістом.

Відповідно до завдань у ході практики магістри обов'язково виконують головні види педагогічної діяльності: навчально-методичну; навчальну; організаційно-виховну роботи.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр	Назва
Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності	
ЗК 2	Здатність діяти на основі етичних мотивів.
Фахові компетентності	
ФК 1	Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.
ФК 6	Здатність презентувати фахівцям і нефахівцям результати професійної та наукової діяльності.
ФК 7	Здатність самостійно організовувати та проводити актуальні наукові дослідження з використання загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.
ФК 8	Здатність до розробки та викладення освітніх компонент у закладах вищої та фахової передвищої освіти
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.
ПРН 4	Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в

	науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.
ПРН 5	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.
ПРН 15	Розробляти і викладати спеціальні освітні компоненти у закладах вищої та передвищої освіти.

Програма педагогічної практики здобувачів передбачає логічно структуровану послідовність етапів і видів діяльності, що забезпечують поетапне набуття професійних знань, умінь і навичок педагогічної діяльності;

- видача документів та отримання здобувачем індивідуального завдання на проведення аудиторних занять (підлягає узгодженню із науковим керівником) та складання плану-графіку практики;

- ознайомлення з нормативно-правовою базою Одеський державний аграрний університет, що регулює організацію освітнього процесу, зокрема з внутрішніми положеннями та регламентами; структурою та змістом освітніх програм, базових навчальних планів, положень про організацію освітнього процесу, академічну доброчесність, оцінювання результатів навчання тощо, а також аналіз їх застосування у практичній діяльності викладача.

- відвідування тематичних лекцій та самопідготовка із питань практики;

- розробка планів-конспектів лабораторно-практичних занять, завдань для організації самостійної роботи здобувачів (підлягає узгодженню із науковим керівником);

- відвідування занять інших магістрів-практикантів з метою критичного оцінювання та підготовки аналізу їх тренінгових занять;

- оформлення щоденника, та інших документів звіту про проходження практики;

- написання звіту та його захист.

Педагогічна практика магістрів передбачає наступні форми педагогічної діяльності:

- ознайомлення з нормативно-правовою базою Одеський державний аграрний університет, що регулює організацію освітнього процесу, яка викладена на сайті установи;
- відвідування спеціального тематичного курсу викладачів університету відповідно до потреби практиканта;
- відвідування занять викладачів кафедр, відкритих лекцій, тематичних семінарів, майстер-класів, тренінгових занять інших практикантів;
- розробку практичних та лабораторних занять, контрольних завдань, тестів презентацій;
- особисте проведення тренінгового лабораторно-практичного або семінарського заняття (передбачається присутність наукового керівника та інших практикантів);
- перевірка індивідуальних робіт (контрольних робіт, рефератів);
- інші види робіт передбачені навчальним навантаженням відповідної кафедри.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

№ п/п	Види діяльності	Кількіс ть годин
1	Отримання документів та проходження інструктажу з техніки безпеки	2
2	Складання індивідуального графіку проходження практики	4
3	Ознайомлення з нормативно-правовою базою Одеський державний аграрний університет, що регулює організацію освітнього процесу	20
4	Вивчення структури та основних компонентів навчально-методичного комплексу: робочої програми, силябусу, методичних рекомендацій, дидактичних матеріалів, засобів контролю знань тощо	20
5	Відвідування лекційних та лабораторно-практичних занять провідних викладачів кафедри.	8
6	Навчально-методична робота та підготовка до тренінгового заняття	20

7	Відвідування тренінгових занять інших магістрів-практикантів, підготовка аналізу	4
8	Оформлення документів та підготовка звіту	10
9	Захист звіту	2
	Разом	90
	Загальна кількість кредитів ЄКТС – 3	

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час педагогічної практики застосовується комплекс взаємопов'язаних методів навчання, спрямованих на формування та розвиток професійних, педагогічних і комунікативних компетентностей здобувачів освіти. Основними є словесні, наочні та практичні методи, що поєднуються з проблемно-пошуковими, інтерактивними та рефлексивними методами.

Важливе місце посідають спостереження та аналіз педагогічної діяльності, відвідування занять досвідчених викладачів, моделювання педагогічних ситуацій, підготовка та проведення фрагментів і самостійних навчальних занять. У процесі практики здобувачі опрацьовують навчально-методичну літературу, розробляють навчальні матеріали, завдання та засоби оцінювання, використовують мультимедійні й цифрові освітні ресурси.

Застосування інтерактивних і проблемно-пошукових методів забезпечує активну участь здобувачів у навчальному процесі, розвиток уміння аналізувати педагогічні ситуації, приймати обґрунтовані рішення та добирати ефективні методи навчання. Рефлексивні методи передбачають самоаналіз і самооцінювання проведених занять, обговорення їх результатів та визначення напрямів подальшого професійного вдосконалення.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

ПРН 1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач	<i>словесні методи</i> — пояснення, інструктаж, бесіда, дискусія; <i>наочні методи</i> — демонстрація навчальних матеріалів; <i>практичні методи</i> —
--	--

агрономії.	підготовка та проведення навчальних занять, підготовка методичних матеріалів, розроблення завдань для здобувачів освіти;
ПРН 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.	<i>метод спостереження та аналізу</i> — відвідування занять викладачів, аналіз проведених занять;
ПРН 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.	<i>самостійна робота</i> — опрацювання літератури, документів, підготовка звітних матеріалів
ПРН 15. Розробляти і викладати спеціальні освітні компоненти у закладах вищої та передвищої освіти.	

5. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

Робота магістра практиканта з виконання програми педагогічної практики контролюється науковим керівником та викладачем, на занятті якого відбувається частина практики. Практикант повинен дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку. Запізнення на заняття та порушення графіку освітнього процесу здобувачем не припускається. Виконання кожного розділу практики завіряється підписом керівника практики. По закінченні практики науковий керівник готує відгук на проведене тренінгове заняття та виконання програми практики в цілому.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Оцінювання проводиться відповідно до «Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 313-заг від «31» серпня 2026 року. Керівник практики від кафедри перевіряє наявність передбачених документів та розділів, оцінює їх відповідність та записує в щоденнику здобувача відгук із вказанням можливості допуску до захисту та рівня попереднього оцінювання: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» із зазначенням відповідної суми балів та оцінки за

системою ECTS.

У визначений кафедрою термін здобувач представляє презентацію та звітує спеціально створеній комісії, склад якої затверджений наказом ректора. За результатами звіту комісія диференційовано оцінює роботу здобувача та виставляє залік.

За результатами захисту комісія формує протокол. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість та в залікову книжку і в подальшому враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Підсумкова оцінка визначається комісією колегіально за наступними критеріями:

Оцінка **«відмінно»** – здобувач при написанні звіту виконав основні завдання практики, зробив висновки з урахування причинно-наслідкових зв'язків перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті показав вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, абстрагувати і конкретизувати, класифікувати і систематизувати матеріали та запропонував ряд заходів щодо вдосконалення особливостей діяльності, до розробки яких підійшов творчо.

Оцінка **«добре»** – здобувач при написанні звіту виконав основні завдання практики, зробив висновки з урахування причинно-наслідкових зв'язків і механізмів (алгоритмів) перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті достатньо проявив отримані вміння та навички щодо роботи з документацією та інформацією щодо результатів практики.

Оцінка **«задовільно»** – здобувач при написанні звіту виконав основні завдання практики, але зроблені висновки без урахування причинно-наслідкових зв'язків і механізмів (алгоритмів) перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті не достатньо проявив отримані вміння та навички щодо роботи з документацією та інформацією щодо результатів педагогічної практики.

Здобувач, який не виконав програму практики, або отримав незадовільну оцінку, залишається на повторний курс навчання або відраховується з університету.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
1	2	3	4	5	6
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабенко К. Практичні, семінарські та лабораторні заняття у ВНЗ як прикладні форми організації навчання магістрів / Катерина Бабенко // Рідна школа. 2007. № 7/8. С. 42–54.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : навчальний посібник, Київ, Центр навчальної літератури, 2023.
3. Галузяк В. М. Педагогіка: навч. пос. Вінниця, 2001.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Підручник. 2-ге вид., доповн. Київ, Академвидав, 2022. 352с.
5. Каплінський В. В. Педагогічні ситуації як засіб формування комунікативних умінь у процесі вивчення педагогіки. Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя: колективна монографія. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2024. С. 49-81.
6. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи: посібник для магістрів. Київ, СПД Паливода А. В., 2008. 136 с.
7. Лекції з педагогіки вищої школи : навчальний посібник / за ред. В. І. Лозова. 2-е вид., доп. і випр. Харків: ОВС, 2010. 480 с.
8. Мистецтво бути викладачем: Практ. посібн. Київ, Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент освіти в Україні», 2023. 144 с.
9. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Київ, Центр учбової літератури, 2017. 232 с
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Київ, Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
11. Педагогічна майстерність: Підручник / за ред. І. А. Зязюна. Київ, Вища шк., 2022. 422с.
12. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 2-ге, доповнене і перероблене / За заг. ред. О.А. Дубасенюк, А.В. Іванченка. Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2022. 482 с.
13. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ: Вища школа, 2004. 335с.
14. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: 2-ге вид., доп. Київ, Академвидав, 2010. 456 с.